

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 2-50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATEL I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, ponedjeljak 5. listopada 1914.

BR. 114

Na svim bojištima neprijatelji doživljuju poraze.

Ofenziva u Galiciji na imendan Nj. Veličanstva.

Podpuni poraz dviju crnogorskih brigada u Bosni. - Zarobljenje jednog srpskog bataljuna. - Bugari i Arnauti proti Srbima. - Pobjedonosno gonjenje Rusa iz Ugarske. - Pred velikim srazom u Galiciji. - Hindenburgove čete porazuju dva ruska zbora. - Napredovanje u Francuskoj - Zadnji dani Antwerpna.

Ofenziva u Galiciji.

Poduzeta na imendan Nj. Vel.

BEČ, 4. listopada. Iz ratnog novinskog kvartira službeno se javlja: Imendan Njegova Veličanstva Cara na vrhovnom zapovjedništvu vojske proslavljen je jednostavno. Prije podne bijaše služba Božja. Kod zajedničkog objeda, kojemu je sudjelovao i nasljednik prijestolja nadvojvoda Karlo Frano Josip, pročitao je vrhovni komandant vojske nadvojvoda Fridrik na Njegovo Veličanstvo upravljenu čestitku vojske prigodom Previšnjeg Imendana te odgovor Vladarev, čiji srdačni ton izazvao je bezkonačno veselje. Brzobjavna čestitka nadvojvode Fridrika glasi:

Čestitka vojske vladaru.

„Za vojske, povjerene po Previšnjoj Milosti Vašega Veličanstva mojemu vodstvu, dobar je znak i ispunja ih oduševljenjem i radostnom nadom to, što su naše glavne sile, ponovo pojačane i uvijek jednake dobre volje, rame o rame sa dijelovima s nama usko združene njemačke vojske, smjele dne 4. listopada, na Previšnji Imendan Vašeg Veličanstva, ponovno poduzeti ofenzivu na sjevernom ratištu, kojom se mi svi nadamo, uz pomoć Boga, izvojevati pobjedu.

Cjelokupna na bojnopolju nalazeća se vojna sila Austro-Ugarske moli preko mene Vaše Veličanstvo da blagoizvoli, prigodom ovog goda cjelokupne monarhije, primiti najpoznatije čestitke svih austro-ugarskih vojnika, kao i ponovno uvjerenje da mi svi, vjerni našoj zakletvi, oduševljenjem pripravi smo u predstojećim bojovima i u svako doba našu vojničku dužnost izvršiti i za Vaše Veličanstvo našeg preljubljenog bojnog Gospodara, kao i za čast i sretnu buduć-

nost naše lijepe domovine, veselo krv i život dati.

Nadvojvoda Fridrik, general infanterije*.

Odgovor Vladara.

„Tako tople čestitke Vaše carske i kraljevske Visosti, u ime moje na bojnopolju nalazeće se cjelokupne vojne sile, na današnjidan Meni prinesene, diraju moje zahvalno srce to dublje, što dolaze u znamenitom času, kada poduzimate, sjedinjeni s jednim slavim dijelom s nama združene pobjedama vikle njemačke vojske, da izadjete proti neprijatelju.

Harna, veseljem nad tolikim žrtvama ispunjena, domovina gleda na svoje boreće se sinove. Donio blagoslov Svevišnjega našem oružju uspjeh, kao nagradu vjernom ispunjenju dužnosti smrt prezirućih, veselju sa borbe i često prokušanoj čeličnoj ustrajnosti, koja svaku opreku pobjeđuje. Svemoguću pratio moje junake!

FRANJO JOSIP.

Novinari na bojnopolju.

BEČ, 3. listopada. Ratni novinski kvartir u više je grupa krenuo dalje, da bude na bojnopolju svjedok događaja.

U Bosni.

Podpuni poraz dviju crnogorskih brigada. — Zarobljenje jednog srpskog bataljuna.

BEČ, 4. listopada. Službeno se saopćuje:

Srpske i crnogorske sile, koje su provalile s istoka u Bosnu, prisilile naše pokretne sile da se odluče u ono područje koje leži postrance od glavne odluke.

Prva ondje upućena akcija već je imala pobjedonosan konac.

Dvije crnogorske brigade, i to brigada spužka, pod zapovjedništvom generala Vukovića i brigada zetska,

pod zapovjedništvom generala Rajevića, bile su, nakon dvodnevno žestokog boja, potpuno poražene i na Foču potisnute. One u divljem bijegu uzmiču preko granice, te su morale ostaviti čitav svoj tren, u kojemu su bile i ne baš neznatne u Bosni zaplijenjene zalihe.

I ovom prigodom više poginulih iz naše napred poslani patrula, među njima i zastavnik, nadjeno je živinski iznakaženo.

Akcija poveljena kod sjevernog odsječka urodila je tim, da je čitav jedan srbski bataljun bio zarobljen od po našeg bataljuna.

Potiorek, FZM.

Rusi u Ugarskoj.

Trijebljenje zadnjih ruskih četa.

BUDIMPEŠTA, 4. listopada.

Ugarski dopisni ured javlja dne 3. ov. mj.:

Jedina kolona ruskih četa, koja se još nalazi u Ugarskoj, naime odjel koji provalio kod Körösmező, borio se danas sa našim pograničnim odjelom, koji je sam u manjem broju stajao proti Rusima. Pošto pojačanja za ovu sasma ekscentričnu liniju tek sada dolaze, bio je red da se naše pogranične čete povuku do Hosszumező, gdje će one, sa pomoćnim četama koje su usput našle, po svojoj prilici učiniti kraj i ovaj epizodi.

Izpražnjenje Marmaroš Sigeta.

BUDIMPEŠTA, 4. listopada.

Ugarski dopisni ured nadalje javlja: Usljed uzmarka naših četa prema Hosszumezőu, moralo se je Marmaroš Siget na neko vrijeme izpražniti.

Uprava županije uređuje u Husztu, dok se bude uzmogla, nakon što Rusi budu bčeni natrag, povratiti u Marmaroš Siget.

Pobjedonosno prodiranje.

BUDIMPEŠTA, 4. listopada.

Izuzev Körösmezőa, u svim ostalim

karpatskim klancima prodiranje naših četa protiv Rusa svugdje je pobjedonosno.

U RUSKOJ POLJSKOJ.

Provala Rusa preko Njemena.

BERLIN, 3. listopada. Na zapadnom (ruskom) ratištu izgleda da predstoji provala ruske bojne sile preko Njemena proti guberniji Suvalki.

Poraz Rusa kod Augustova.

BERLIN, 4. listopada. Treći sibirski zbor i dijelovi dvadeset-drugog vojnog ruskog zbora, koji se nalazijahu na lijevome krilu ruske armade, koja prodirala preko Njemena, nakon dvodnevno ljutog boja bili su kod Augustova potučeni.

PLIJEN.

BERLIN, 4. listopada. U bitci kod Augustova zarobiše čete generala Hindenburga 2000 neozleđenih Rusa, nadalje nekoliko topova i pušanih strojeva.

Na francuskom ratištu.

(Vijesti velikog glavnog kvartira od 2 ov. mj.)

Na desnom krilu.

BERLIN, 3. listopada. Proti desnom njemačkom krilu na zapadnom ratištu pokušale su ponovno francuske čete da ga opkole; i ovaj ponovni pokušaj neprijatelja bio je odbiven.

Južno od Roye.

BERLIN, 3. listopada. Južno od Roye Francuzi su bili iz svojih položaja bačeni.

U sredini bojnog fronta.

BERLIN, 3. listopada. U sredini bojnog fronta položaj je ostao nepromijenjen.

Napredovanje u Argonni.

BERLIN, 3. listopada. U Argonnu prodiruće njemačke čete izvajaše se u prodiranju prama jugu znatne uspehe.

Provale iz Toula.

BERLIN, 3. listopada. Istočno od Maase poduzeše francuske čete iz Toula noćne provale, koje su bile suzbivene uz velike gubitke po Francuze.

Nikakve promjene.

BERLIN, 4. listopada. Sinoć je veliki glavni kvartir dao slijedeće saopćenje:

Na francuskom ratištu danas nije bilo nikakve bitne promjene.

Austrijski mužari

BERLIN, 3. listopada. Wolfvov dopisni ured označuje iz francuskog vrela proizišlu a u inozemstvu razširenu tvrdnju, da je kod bojeva na rijeci Maasi jedna austro-ugarska baterija mužara od neprijatelja bila zauzeta, kao skroz nestalim.

Uništenje Belgije

Antwerpen pred padom.

BERLIN, 3. listopada. Veliki glavni kvartir javlja 2. o. m. u večer: Pred Antwerpenom utvrde Wavre St. Catherina i reduta Dorpeweldt sa međunapravama bljahu jučer popodne uništene. Fort Waelhem je opkoljen. Zapadno stojeća važna točka Termond nalazi se u našem posjedu.

BERLIN, 3. listopada. Akcija njemačkih četa proti Antwerpenu, u koji se skloneše zadnje belgijske čete, urodila je jučer popodne tim, da su utvrde Wavre, St. Catherina i reduta Dorpeweldt sa međunapravama bile srušene. Utvrdna Waelhem je opkoljena. Zapadno ističuća se važna zalednja tačka Termonde nalazi se u našem posjedu.

BERLIN, 4 listopada. U napadaju na Antwerpen pale su i utvrde Lierre, Walhem, Koenigshoofit i medju njima težeće re-dute. U medjupoložajima zapli-jenjeno je 30 topova.

U vanjskom pojasu utvrda otvorena luknja daje prilike da napadaj prenešemo dalje i proti unutarnjoj tvrdjavnoj liniji i proti samome gradu.

Rumunjska ostaje neutralna.

BUKUREŠT, 3. listopada. Vla-dino saopćenje kaže: U izmjeni misli između ministra predsjednika Brati-anu, vodje kozerativaca Marghilo-mana i vodje demokrata Take Jonescu, došlo je do ispatka, da saziv kruskog Vijeća nije nuždan, jer da nema raz-loga da se promijeni današnja politika Rumunjske.

Zanimivo je, što o držanju Ru-munjske misli nekadanji ministar pred-sjednik Sturdza. U predgovoru novom izdanju svog djela „Evropa, Rusija i Rumunjska“ Sturdza ističe činjenicu, da Rumunjskoj prijete kao nekada ruska poplava, pojačana ruskom po-hleptom da steče više gospodarstvo nad svim slavenskim državama. Očajni se pokušaji čine da se Rumunjska za-vede; kušaju da nas prevare; lažne vijesti šire se nevjerojatnom vještinom i smjelosti; zlato teče da se slabici primame.

Ali Rumunjska može jedino uz bok svome kralju da postane većom. Rumunji treba da kao takovi osjećaju, jer ako oni učine što strancima za ljubav, Rumunjske bi nestalo sa zem-ljovida.

Bugari i Arnauti protiv Srba.

„Osmanische Lloyd“ objavljuje saopćenja muslimanskih starješina, koji su stigli u Dedeagač. Oni pričaju: Muslimani u Djakovu, Peči, Prizrenu, Skoplju i Kačaniku latili su se oružja protiv Srba, te stvorili tri divizije.

Srbi su poslali protiv Arbanasa, kojih ima do 90.000 ljudi, tri bata-ljuna, ali su ih Arbanasi opkolili, tako da su tri srpska bataljuna bila uni-štena. Arbanaski vodja krenuo je sa 20.000 momaka protiv Skoplja i na-redio je gradu da se predade.

Arbanasi u Bitolju tijesno su se združili s Bugarima u Bitolju i Resni, koje predvodi poglavica četnički Pe-tkov. Bugarske su bande zapremile klanac Beglišta, da zapriječe prolazak Epircima kroz Macedoniju.

KRONIKA.

„Südslavische Korrespondenz“ javlja: Zadnjih dana Srbi su posegli za novim sredstvima, da oslabe otpornu snagu naših pukovnija, koje se dielom sastoje od Jugoslavena. Prije navale oni intoniraju hrvatsku himnu: „Dobro čijane salve bile su im od-govorom sa strane naših četa.“

Bugarske je vlada predložila za Pe-trograd svog dosadašnjeg poslanika u Lon-donu Mihovila Makarova, mjesto generala Radka Dimitrijevića, koji je odstupio, da stupi u rusku ratnu službu. Makarov, koji stoji blizu bivšem ministru predsjedniku Gešovu, poznat je kao oduševljeni rusofil.

„Südslavische Korrespondenz“ javlja iz Odese: Redarstvo je na zapovjedni grad-skoga zapovjednika dalo uapsiti članove austrougarskog i njemačkog „Flotenve-reina“.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Cari-grada, da francuzka i englezka vlada nare-dile svojim podanicima u otomanskoj care-vini, da imaju ostaviti u roku od osam dana područje azijske i evropejske Turske.

Bivši je talijanski ministar rata, general Pelloux, izjavio u razgovoru s novinarima, da potpuno odobrava, što se je vlada izja-vila za neutralnost Italije. Spočitavaju Italiji, da time istupa protiv Englezke i da oštećuje interese Francuske. Da se ja medjutim Ita-lija pridružila ratu protiv svojih saveznika, svi bi ju prikoravali sa sramotnom izdajstvom. O tom nema sumnje, da će Italija morati podći svoj glas, kad se bude stvarao nov red u Evropi. Ministarstvo Salandra zaslu-žuje potpuno pouzdanje.

Berlinski „Tageblatt“ doznaje, da se Engleska sprema iz Egipta provaliti u Pa-lestinu.

Talijansko društvo „Puglia“ dobilo je brzojavni natog od svoje vlade, kojim se do daljega zabranjuje plavida bilo na koje odredište. Kako vele, izlala je vlada radi opreznosti ovi odredbu obzirom na to, što su u Jadranskom moru poslana mine.

Grad i okolica.

Imendan Njeg. Veličanstva pro-slavljen je jučer osobito svečano i uz živo sudjelovanje čitavog pučanstva. Čitav grad bio je okičen zastavama i sagovima. U 10 sati odslužena je u Stolnoj Bazilici svečana pontifikalna sv. misa uz sudjelovanje svijju vlasti, ureda i zavoda, a uz vješto pjevanje mješovitog zbora pod ravnanjem maestra g. Zuliani. Iza Evangelja prev. biskup dr-žao je propovijed, u kojoj je predčio hi-storičku važnost blagdana bl. Djevice od Ružarija, koji je jučer također padao, za-želju da bl. Djevice, kao ono u bitci kod Lepanta kršćanskim vojskama, pruži svoju pomoćnicu ruku i našim četama.

U predvečerje Previšnjeg goda „Ši-benska Glazba“ odigrala je birani koncert pred c. k. kot. Poglavarstvom.

Velika zavjetna procesija. Jučeraš-nja velika zavjetna procesija sa kipom bl. Djevice od Ružarija, vodjena pod presv. bi-skupu, iz crkve Dominikanaca, bila je dir-ljiva imponzantna manifestacija vjerujućega puka. Naprije naši gradjani težačke ruke; malena njihova povorka, jer skoro sve što je mlaojega pozvano u službu za cara i do-movinu; onda dugi nepregledni redovi gra-djanka iz svih slojeva, a na čelu im mi-lostivie gospopje supruge podpukovnika Böt-tnera, majora mar-tiza Bone i poručnika Vitića. Zatim pola počastne satnije, pa svećenstvo sa kipom bl. Djevice, pa opet pola počastne satnije, a onda predstavnici svih vlasti, vojnici te mnogobrojan muški i ženski svijet. Skoro svak od sudjelujućih u procesiji ima koga svoga u ratu, i svak vruće moli za Uzvišenog Vladara, za sretan uspjeh našeg oružja, za zdravlje svojih mi-lih i dragih.

Pri povratku procesija se zaustavila u Stolnoj Bazilici na uru klanjanja, a zatim se povratila u crkvu Dominikanaca. Obe crkve mogle su primiti tek mal dio onoga mnogobrojnog sudjelujućeg općinstva.

Zabranjeno je posjećivati ranjenike u Sinju. Dne 2. o. mj. bilo je brzojavno javljeno ovdišnjem c. k. kot. Poglavarstvu sa strane Namjesticitvenog Predsjedništva, da je iz zdravstvenih razloga zabranjeno posjećivati ranjenike u Sinju. Ob ovom je pučanstvo obaviješteno od općine po-sebnim oglasom.

Uspjeh jematve. Može se reći da je jematva u Šibeniku i kotaru dovršena: Pre-brđjene su sretno sve zapreke i mast je spremjena u konobe.

Prama uspjehu jematve računa se, da će čitav šibenski kotar imati 70.000 hekto-litara vina, i to šibenska općina 30.000, a ostale općine šibenskog kotara 20.000 hek-to-litara. Vrst je izvrsna.

Novaćenje, koje se obdržava ovo dana. daje još većeg života našem gradu. Malost unovačena nezna što je tuga, ma veselo podciktava, što je pozvana da služi caru i domovini.

Jučer je pozvao šibenski kotar, a dan-as počima isto u našem gradu novaćenje mladeži iz kotara kninskog, a najposlije iz sljnškog kotara.

Novie listovne marke. Dok budu trajali ratni događaji bit će izdane nove marke koje će vrijediti 2 helera više od

nominalne odnosno frankovne vrijednosti, koje će se dakle pojedince prodavati za 7 i 12 helera.

Kad bi se kupilo jedan cijeli list od 80 markata prodajna cijena iznosiće 5 Kr. 40 p. odnosno 9 Kr. 35 p. Razlika u pri-hodu biće određena za pripomoć udovica i sirota palih ratnika.

Marke su dulje 8 mm. od sada upo-rabivih maraka od 5 i 10 para; nose sliku sadašnjih maraka i uz to, u prostoru izme-dju portait-a Njegova Veličanstva i oznake vrijednosti broj godine „1914.“ u bijelim šifrima na bojadisanoj podlozi a taj će broj biti opkoljen jednim urešom.

Do daljnjega mogu da ove marke bu-du upotrebljene uz marke sadašnje emisije za frankiranje poštanskih pošiljaka za unu-trnjost i u izmijenjenom prometu sa Ugar-skom, Bosnom, Hercegovinom i Njemačkom. Isključena je izmjena ili ponovna pro-daja ovih maraka.

U našem skladištu imademo na prodaju vunenih pokrivača dobre vrsti.

I vanjske naručbe izvršujemo. Prva dalmatinska tvornica prediva i tkala PAŠKO RORA i drug ŠIBENIK.

TISAK ZA ULJE

uz jeftinu cijenu prodaje se. Tisak je u dobrom stanju. Obratiti se na MAR-KIOLA KURSARA u Prvič-Šepurini.

MLIJEKO: kraljice i ovčije čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 40 para litar, Uzorna Mlijekarna J. Drezga.

Remington Standard

Jedan pisaćih strojeva milijun u porabi. Model X i XI. BEZ KONKURENCIJE Podpuno americko pokućstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat Telefon br. 17-70.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prije nego se osiguraju kod tuđjih zavoda, neka daju prvenstvo našem jedinom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cijenike uz povoljne uvjete; razjašnjenja i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIĆ ZADAR DALMACIJA.

Zavod također preuzima osiguranja proti požaru.

VELIKA ZLATARIJA GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka ŠIBENIK.

RNJI GOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.)

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SWAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaha turskih srećaka. iznose glavni zgoditci

6 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza. 475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakogodišnji glavni zgoditci skupine 5 odnosno 3 izvrsnih srećaka.

13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza. Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijeni. naručnicima namijenjene su nagrade i premije!

Izjašnjenja daje i naručbe prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu Stražu“ g. Valentin Urbančić, Ljubljana, 20.

PRVA HRVATSKA ŠTUKATERSKA RADIONA

u SPLITU. - Put Grobišta kod Sv. Ante

J. D. Dragičević, J. Ružić i A. Ružić

Opskrbila je svoju radionu sa svim modernim strojevima i zlatom koji trebaju za štukaterski zanat, te proizvajda razne Spmcenike, praznice, kupafila i krsitione, te stupove naslove za terace, kipove itd. Suviše proizvajda razne vrsti pločica Mozaik u različitim bojama, te pločice u presi u raznim narisima i u raznim narodnim bojama. Proizvajda cijevi u svakom obliku i promjeru od 10 do 60 centimetara promjera. Proizvajda stepenice u raznim bojama Mozaika, te svake vrsti dimnjaka i krovnih vijenaca.

Prodaje svakovrsnog istućenog Mramora za Mozaik te cementa i sadre itd. Cijeni po zahtjevu se salju badava i franko.

— Ne boji se nikakve konkurencije. — „SVOJ K SVOMU“.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJUŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG.)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOVJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOVJA.

Raznovrstne, umjetnički izradjene koraljne uresne nakite izradjuje

RIBARSKO - KORALJSKA ZADRUGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izlozi nalaze se na obali kraj perivoja.